

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2124

Vragen van het lid **Leijten** (SP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het vastzittende onderzoek naar de moord op onderzoeksjournalist Daphne Caruana Galizia op Malta* (ingezonden 20 april 2018).

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 17 mei 2018).

Vraag 1

Erkent u dat het schokkend is dat op 16 oktober 2017 de Maltese onderzoeksjournalist Daphne Caruana Galizia door een moordaanslag om het leven is gekomen en dat het noodzakelijk is dat deze moord tot op de bodem moet worden uitgezocht?

Antwoord 1

De moord op de onderzoeksjournaliste Daphne Caruana Galizia heeft terecht veel aandacht gekregen, ook in Nederland, en verdient een grondig onderzoek. Het is belangrijk dat elke journalist zijn of haar vak in veiligheid kan beoefenen.

Vraag 2, 3

Klopt het dat het onderzoek naar de moord op de Maltese onderzoeksjournalist Daphne Caruana Galizia faalt en de vragen wie haar vermoordde en waarom niet worden beantwoord?¹ Kunt u uw antwoord toelichten? Erkent u dat het zorgelijk is dat, naast de directe familie, ook een anonieme bron van binnen de politie stelt dat de Maltese politie niet onderzoekt of haar dood verband houdt met haar onderzoekswerk als journalist naar corruptie en witwaspraktijken van politici en dat deze aantijging onderzocht dient te worden? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 2, 3

Het onderzoek naar de moord op de onderzoeksjournaliste Daphne Caruana Galizia is zes maanden geleden opgestart en is momenteel nog gaande. Er zijn drie mannen opgepakt die worden verdacht van de uitvoering van deze moord.

Gezien het belang van deze zaak heeft deze inmiddels ook de aandacht van de Europese Commissie. De Commissie heeft aangegeven het proces zorgvuldig te zullen volgen en bereid te zijn tot actie indien daar grond voor

¹ <https://www.nytimes.com/2018/04/17/world/europe/journalist-murder-malta-eu.html>

is. Het Kabinet verwelkomt deze betrokkenheid en volgt daarnaast ook zelf de ontwikkelingen op de voet.

Vraag 4

Herinnert u zich dat u, via de Minister van Financiën, p 18 april 2018 aangaf geen indicatie te hebben dat het onderzoek niet gedegen verloopt?² Op basis waarvan heeft u uw oordeel gebaseerd en leidt het artikel in The New York Times tot een ander inzicht bij u? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 4

Zowel de Raad van Europa als de Europese Commissie hebben in de afgelopen maanden vertrouwen uitgesproken in de autoriteiten van EU-lidstaat Malta bij het uitvoeren van het onderzoek naar de moord op de onderzoeksjournaliste. Recent hebben beide hun aandacht voor de kwestie verhoogd en aangegeven dat zij de ontwikkelingen nauwgezet zullen blijven volgen. Het kabinet is van mening dat deze aandacht terecht is en steunt deze aanpak.

Vraag 5

Kan u aangeven hoe de Nederlandse bijdrage aan het onderzoek, door middel van steun aan het forensisch team, is verlopen? Hoe wordt de samenwerking tussen de Nederland en de Maltese regering tijdens het onderzoek beoordeeld? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 5

Op verzoek van de Maltese autoriteiten is door het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) assistentie verleend aan de Maltese politie bij hun onderzoek naar de moord. Dit verzoek is gebaseerd op een Memorandum van Overeenstemming uit 2016 tussen het Nederlandse Ministerie van Justitie en Veiligheid en het Maltese Ministerie van Sociale Dialoog, Consumentenzaken en Burgervrijheden op het terrein van forensische samenwerking. Forensisch onderzoekers van het NFI hebben ter plaatse onderzoek verricht en geadviseerd over de verdere onderzoeksmogelijkheden. Daarnaast hebben zij in Nederland een explosieven- en sporenonderzoek uitgevoerd. Deze samenwerking verliep goed.

Vraag 6, 7

Deelt u de mening van de voormalig leider van de Maltese Nationalistische Partij, de heer Bussutil, dat er op Malta een «cultuur van straffeloosheid» heerst? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke acties moeten er worden ondernomen om deze cultuur te veranderen?

Onderschrijft u de conclusie van een onderzoeksmissie van het Europees parlement op Malta naar aanleiding van de moord of Caruana Galizia, dat er sprake is van een onduidelijke scheiding der machten in Malta, met als gevolg een gebrek aan onafhankelijkheid van de rechtstaat en politie?³ Wordt door de Europese Raad of Europese Commissie hier actie op ondernomen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 6, 7

Nederland acht het van groot belang dat de rechtsstaat in de Europese Unie en haar lidstaten goed functioneert. De Commissie heeft hierin een belangrijke rol. Eurocommissaris Jourova heeft aangekondigd dat zij binnenkort een bezoek zal brengen aan Malta. Het Kabinet hecht er aan dat de Commissie de situatie op Malta goed volgt en indien nodig maatregelen voorstelt.

Vraag 8

Hoe gaat u zich inzetten in Europees verband om te zorgen dat Malta zich gaat inspannen voor de nodige hervormingen om weer een goed functionerende rechtstaat te worden?

² Verslag Algemeen Overleg over Eurogroep/Ecofinraad/IMF d.d. 18 april 2014

³ <http://www.europarl.europa.eu/cmsdata/135961/report-mission-malta.pdf>

Antwoord 8

De rechtsstaat heeft de actieve aandacht van de Europese Commissie zoals hierboven beschreven. Nederland steunt dit.